

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

УДК 631.5:634.7:631.8

**ПРОДУКТИВНІСТЬ ЧОРНИЦІ ВИСОКОРОСЛОЇ ЗАЛЕЖНО
ВІД УДОБРЕННЯ В УМОВАХ ПРИКАРПАТТЯ**

Турак О.Ю., кандидат с.-г. наук

Долішній О.І.

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника»

Чорниця високоросла або лохина (*Vaccinium corymbosum* L.) культивується відносно недавно і вимагає високої культури землеробства.

У минулому столітті розпочалася селекція лохини, що сприяла появі нових сортів. Лохину часто називають ще і великоплідною американською чорницею, що призводить до суперечок в її класифікації.

Найбільші промислові насадження лохини зосереджені в Житомирській та Київській областях (50 %). Також розпоширені насадження у Волинській, Закарпатській, Івано-Франківській областях. Станом на 2019 рік валовий збір лохини становив 4,2 тис. тонн, враховуючи, те, що перші селекційні сорти були занесені до Державного реєстру рослин придатних для вирощування в Україні у 2008 році.

Незважаючи на популярність культури в останні роки науково-методичної літератури недостатньо, в більшості вона носить характер опису регіональних технологій або технологій вирощування лохини, які впроваджені в господарствах. Урожайність лохини на вітчизняних підприємствах досить висока і в середньому становить 10 т/га, тоді як в Польщі урожайність в середньому складає 6,5-7 т/га. Ця культура за дотримання умов вирощування дуже урожайна і може давати до 8 кг ягід з куща. Створення насаджень лохини без попереднього вивчення природно-кліматичних, ґрунтових умов, агротехніки може призвести до нерентабельності насаджень, а інколи до загибелі рослин. Тому нами вибраний напрямок досліджень щодо удосконалення технології вирощування лохини високорослої в умовах Івано-Франківської області.

Дослідження проводились на базі фермерського господарства «БЕСТ БЕРРІ», Івано-Франківської області упродовж 2019-2021 рр..

Багаторічні насадження лохини були закладені в 2018 році з урахуванням ґрунтових умов. В досліді вивчали сорти Еліот, БлюКроп та Дюк та удобрення: $N_{30}P_{30}K_{30}+Mg_{20}$ (контроль); $N_{50}P_{40}K_{60}+Mg_{20}$ (розрахункова); Mivena Field-Cote CRF 20-05-20-2MgO-Te 4M (комплексне добриво).

Схема посадки $3 \times 1 \times 1$, для поливу використовуються свердловина з дебетом 12 м³/год, полив ізраїльської фірми Фермастер, система повністю автоматизована, на гряді викладено дві крапельні трубки, компенсовані з кроком емітера 40 см.

Встановлено, що досліджувані сорти придатні до вирощування в умовах Прикарпаття. Структура урожаю сорту Дюк характеризувалась найбільшими ягодами в діаметрі (1,9 - 2,0 см). Урожайність з куща на варіанті з розрахунковою нормою удобрення становила 358 г, а на третьому варіанті з комплексним удобренням - 408 г.

Удобрення забезпечувало оптимальні умови живлення, які відобразились у максимальному зростанні рослин на всіх сортових варіантах. Сезонні прирости сортів Еліот та БлюКроп на 55 % вищі в порівнянні з контрольним варіантом.

Найбільш ефективним за вирощування усіх сортів було удобрення Mivena Field-Cote CRF 20-05-20-2MgO-Te 4M, що збільшило збір ягід з куща в середньому на 110 г в порівнянні з другим варіантом удобрення і на 200 г порівняно з контролем.

Продуктивність 2-х річних насаджень лохини сорту Дюк на контрольному варіанті була найвища (1056 кг/га). Урожайність сорту Еліот на 7 % нижча, а сорту БлюКроп на 18,5%.

Внесення розрахункової дози удобрення сприяло підвищенню урожаю на 3,5 % сорту БлюКроп, 12,5 % - сорту Дюк та 10 % сорту Еліот в порівнянні з контрольним варіантом.

Внесення препарату Mivena дало найвищу прибавку врожаю 297 кг/га за вирощування чорниці високорослої сорту Дюк. Урожайність сорту Еліот за внесення даного препарату була така ж як у другому варіанті удобрення

1089 кг/га. Прибавка урожаю сорту БлюКроп в порівнянні з контролем становила 100 кг.

На 3-х річних насадженнях максимальна прибавка урожаю спостерігалась за підживленням препарату Мівена. Сорт БлюКроп забезпечував урожайність 3564 кг/га, що на 18,5 % більше чим на контролі, сорт Дюк характеризувався урожайністю 4125 кг/га, що на 31,6 % перевищило контроль.

Максимальний економічний ефект отримано за вирощування сорту Дюк та внесення комплексного препарату Мівена, рентабельність 585,1%.